

32000R1347

L 160/19

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

30.6.2000

UREDBA SVETA (ES) št. 1347/2000

z dne 29. maja 2000

o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 61(c) ter člena 67(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Države članice so si za cilj določile ohranjati in razvijati Unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, kjer je osebam zagotovljeno prosto gibanje. Skupnost mora za vzpostavitev takega območja med drugim sprejeti ukrepe na področju sodelovanja sodstva v civilnih zadevah, ki so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga.

(2) Pravilno delovanje notranjega trga zahteva izboljšanje in poenostavljanje prostega pretoka sodnih odločb v civilnih zadevah.

(3) To področje je urejeno v členu 65 Pogodbe.

(4) Razlike med nekaterimi nacionalnimi predpisi, ki urejajo pristojnost in izvrševanje sodnih odločb, ovirajo prosto gibanje oseb in usklajeno delovanje notranjega trga. Obstajajo torej razlogi za sprejetje določb za poenotenje nasprotujočih si predpisov o pristojnosti v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, da bi poenostavili postopke za hitro in enostavno priznavanje in izvrševanje sodnih odločb.

(5) V skladu z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, opredeljenimi v členu 5 Pogodbe, države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev te uredbe in jih zato lahko bolje doseže Skupnost. Ta uredba ne sega preko tega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev.

(6) Svet je z Aktom ⁽⁴⁾ z dne 28. maja 1998 sestavil Konvencijo o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in državam članicam priporočil, da jo sprejmejo v skladu s svojo ustavno ureditvijo. Treba je zagotoviti nepretrganost rezultatov pogajanj za sklenitev Konvencije. Vsebina te uredbe je v veliki meri prevzeta iz Konvencije, vendar pa ta uredba vsebuje številne nove določbe za zagotovitev dosledne skladnosti z nekaterimi določbami predlagane Uredbe o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, ki v Konvenciji niso zajete.

(7) Za prosti pretok sodnih odločb v zakonskih sporih in v zvezi s starševsko odgovornostjo znotraj Skupnosti je potrebno in primerno, da se čezmejno priznavanje pristojnosti in sodnih odločb v zvezi s prenehanjem zakonske zveze in v zvezi s starševsko odgovornostjo za otroke obeh zakoncev ureja z obveznim in neposredno uporabljivim pravnim aktom Skupnosti.

(8) Za omogočanje najširšega gibanja ljudi morajo biti ukrepi, določeni s to uredbo, dosledni in enotni. Zato bi ta uredba morala veljati tudi za državljane držav nečlanic, ki so dovolj tesno povezani z ozemljem ene izmed držav članic, v skladu z naveznimi okoliščinami za določitev pristojnosti, določenimi s to uredbo.

⁽¹⁾ UL C 247, 31.8.1999, str. 1.

⁽²⁾ Mnenje z dne 17. novembra 1999 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 368, 20.12.1999, str. 23.

⁽⁴⁾ UL C 221, 16.7.1998; str. 1. Istege dne, kot je bila sestavljena Konvencija, se je Svet seznanil z obrazložitvenim poročilo h Konvenciji, ki ga je pripravil prof. Alegría Borrás. To obrazložitveno poročilo je podano na strani 27 zgoraj omenjenega Uradnega lista.

- (9) Področje uporabe te uredbe bi moralo zajemati pravdne in nepravdne postopke v zakonskih sporih v določenih državah ter izključevati postopke, ki veljajo le v okviru verskih skupnosti. Zato je treba zagotoviti, da pojem „sodišče“ vključuje vse sodne in izvensodne organe, pristojne za odločanje v zakonskih sporih.
- (10) Ta uredba velja samo za postopke v zvezi z razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti ali razveljavitvijo zakonske zveze. Priznanje sodnih odločb o razvezi in razveljavitvi vpliva samo na prenehanje zakonske zveze; vsebina Uredbe se kljub medsebojni povezanosti ne nanaša na vprašanja o krivdi zakoncev, premoženjskih posledicah zakonske zveze, prežिवninski obveznost ali drugih vprašanj, povezanih s prenehanjem zakonske zveze.
- (11) Ta uredba ureja tudi vprašanja starševske odgovornosti za otroke obeh zakoncev v zadevah, tesno povezanih s postopki za razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti ali razveljavitvijo zakonske zveze.
- (12) Osnova za določitev pristojnosti v tej uredbi temelji na načelu, da mora obstajati dejanska povezanost med prizadeto stranko in državo članico, ki pristojnost izvaja; odločitev za vključitev določenih naveznih okoliščin odraža dejstvo, da te obstajajo v različnih nacionalnih pravnih sistemih in so jih sprejele druge države članice.
- (13) Eno od tveganj, ki ga je treba upoštevati v zvezi z zaščito otrok obeh zakoncev v zakonski krizi, je, da utegne eden od staršev odpeljati otroka v drugo državo. Zato je predvsem v skladu s Haaško konvencijo o civilnoprvnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok z dne 25. oktobra 1980 treba varovati otrokove koristi. Tako se zakonito običajno prebivališče ohranja kot navezna okoliščina, po kateri se določa pristojnost v primerih, ko pride do dejanske spremembe običajnega prebivališča, ker je bil otrok preseljen ali ker protipravno ni bil vrnjen.
- (14) Ta uredba sodiščem države članice ne preprečuje v nujnih primerih sprejetja začasnih ukrepov in ukrepov zavarovanja glede oseb ali premoženja, ki se nahajajo v tej državi.
- (15) Pojem „sodna odločba“ se nanaša samo na odločbe o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze. Listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane kot javne listine v eni od držav članic, se štejejo za enakovredne „sodnim odločbam“.
- (16) Priznanje in izvrševanje sodnih odločb, izdanih v posamezni državi članici, temelji na načelu medsebojnega zaupanja. Razlogi za nepriznavanje so omejeni na kar najmanjši obseg. Ti postopki morajo vsebovati določbe za zagotavljanje spoštovanja javnega reda v zaproseni državi ter varovanje pravic obrambe in pravic strank, vključno z individualnimi pravicami vsakega udeleženega otroka, in zavrniti priznanje v primeru nezdržljivih sodnih odločb.
- (17) Zaprošena država ne sme preverjati pristojnosti države izvora ali ugotovljenega dejanskega stanja.
- (18) V posamezni državi članici se za spremembo podatkov o osebnem stanju v uradnih evidencah na podlagi pravnomočne sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, ne sme predpisati nikakršnega posebnega postopka.
- (19) Konvencija, ki so jo leta 1931 sklenile nordijske države, bi morala veljati v okvirih, postavljenih s to uredbo.
- (20) Španija, Italija in Portugalska so sklenile konkordate, preden so zadeve, urejene s to uredbo, prišle v področje uporabe Pogodbe: treba je zagotoviti, da te države ne kršijo svojih mednarodnoprvnih obveznosti do Svetega sedeža.
- (21) Države članice bi morale ohraniti možnost medsebojnega svobodnega sprejemanja praktičnih ukrepov za uporabo Uredbe, dokler Skupnost v ta namen ne sprejme ukrepov.
- (22) Komisija mora Priloge I do III, ki se nanašajo na sodišča in pravna sredstva, dopolnjevati na temelju sprememb, ki jih posreduje prizadeta država članica. Spremembe Prilog IV in V je treba sprejeti v skladu z Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽¹⁾.
- (23) Komisija mora najkasneje pet let po začetku veljavnosti te uredbe preveriti njeno uporabo in predlagati potrebne spremembe.
- (24) Združeno kraljestvo in Irska sta v skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, priloženega k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, izjavili, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.

(1) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

(25) Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, priloženega k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ne sodeluje pri sprejemanju te uredbe in jo zato ta ne zavezuje niti se zanjo ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE

Člen 1

1. Ta uredba se uporablja za:

- (a) civilnopravne postopke v zvezi z razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti in razveljavitvijo zakonske zveze;
- (b) civilnopravne postopke v zvezi z razmerji med starši in otroki, povezane s postopki iz (a).

2. Drugi postopki, uradno priznani v posamezni državi članici, se štejejo enakovredni sodnim postopkom. Izraz „sodišče“ vključuje vse organe oblasti, pristojne za navedene zadeve v državah članicah.

3. V tej uredbi pomeni izraz „država članica“ vse države članice razen Danske.

POGLAVJE II

PRISTOJNOST

Oddelek 1

Splošne določbe

Člen 2

Razveza, prenehanje življenjske skupnosti in razveljavitve zakonske zveze

1. V zadevah v zvezi z razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti ali razveljavitvijo zakonske zveze so pristojna sodišča države članice:

(a) na ozemlju katere:

- zakonca običajno prebivata ali
- sta zakonca nazadnje običajno prebivala, če eden od njiju še vedno prebiva tam ali
- nasprotna stranka običajno prebiva ali
- v primeru skupne vloge, običajno prebiva eden od zakoncev ali
- vlagatelj običajno prebiva, če je prebival tam najmanj leto dni neposredno pred vložitvijo vloge ali
- vlagatelj običajno prebiva, če je bival tam najmanj šest mesecev neposredno pred vložitvijo vloge in je bodisi državljan te države članice ali pa ima, v primeru Združenega kraljestva in Irske, tam svoj *domicile*;

(b) katere državljana sta oba zakonca ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, kjer imata oba zakonca svoj *domicile*.

2. Za namen te uredbe ima *domicile* enak pomen kot v pravnih sistemih Združenega kraljestva in Irske.

Člen 3

Starševska odgovornost

1. Sodišča države članice, ki so v skladu s členom 2 pristojna za odločanje o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, so pristojna tudi za odločanje o starševski odgovornosti za otroka obeh zakoncev, kadar ima otrok običajno prebivališče v tej državi članici.

2. Če otrok nima običajnega prebivališča v državi članici, navedeni v odstavku 1, so sodišča te države pristojna za take zadeve, če ima otrok običajno prebivališče v eni od držav članic in:

(a) ima vsaj eden od zakoncev starševsko odgovornost glede otroka;

in

(b) zakonca sprejemata pristojnost sodišč in je ta v korist otroka.

3. Pristojnost iz odstavkov 1 in 2 preneha takoj, ko:

(a) postane pravnomočna sodna odločba o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze;

ali

(b) v primerih, ko postopki v zvezi s starševsko odgovornostjo na dan iz točke (a) še niso končani, ko postane sodna odločba v teh postopkih pravnomočna;

ali

(c) so postopki iz točk (a) in (b) končani iz drugih razlogov.

Člen 4

Ugrabitev otroka

Sodišča s pristojnostjo iz člena 3 izvajajo svojo pristojnost v skladu s Haaško konvencijo z dne 25. oktobra 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok, predvsem s členoma 3 in 16.

Člen 5

Nasprotni zahtevek

Sodišče, pristojno za odločanje na podlagi členov 2 do 4, je pristojno tudi za odločanje o nasprotnem zahtevku, če ta sodi na področje uporabe te uredbe.

Člen 6

Pretvorba prenehanja življenjske skupnosti v razvezo

Brez poseganja v člen 2 sodišče države članice, ki je izdalo sodno odločbo o prenehanju življenjske skupnosti, lahko odloči tudi o spremembi te sodne odločbe v odločbo o razvezi, če tako določa zakonodaja te države članice.

Člen 7

Izključni značaj pristojnosti po členih 2 do 6

Proti zakoncu, ki:

(a) običajno prebiva na ozemlju države članice;

ali

(b) je državljan države članice ali ima — v primeru Združenega kraljestva in Irske — na ozemlju ene od teh dveh držav članic *domicile*,

se lahko začne postopek v drugi državi članici samo v skladu s členi 2 do 6.

Člen 8

Subsidiarna pristojnost

1. Kadar po členih 2 do 6 ni pristojno nobeno sodišče države članice, se pristojnost v vsaki državi članici določi v skladu z zakonodajo te države.

2. Proti nasprotni stranki, ki nima običajnega prebivališča in ni državljan države članice niti — v primeru Združenega kraljestva in Irske — na ozemlju ene od teh dveh držav članic nima *domicile*, se lahko vsak državljan države članice z običajnim prebivališčem na ozemlju druge države članice sklicuje na predpise o pristojnosti, ki se uporabljajo v tej drugi državi, tako kot njeni državljan.

Oddelek 2

Preizkus pristojnosti in dopustnosti

Člen 9

Preizkus pristojnosti

Če je sodišču predložena zadeva, za katero po tej uredbi ni pristojno in za katerega je po tej uredbi pristojno sodišče druge države članice, se po uradni dolžnosti izreče za nepristojno.

Člen 10

Preizkus dopustnosti

1. Če se nasprotna stranka, ki nima običajnega prebivališča v državi, v kateri proti njej poteka postopek, ne spusti v postopek, pristojno sodišče prekine postopek, dokler se ne ugotovi, da je bilo nasprotni stranki omogočeno prejeti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno, da je lahko pripravila obrambo, ali da so bili storjeni vsi potrebni koraki v tej smeri.

2. Če je treba v skladu s to uredbo poslati iz ene države članice v drugo državo članico pisanje o začetku postopka ali drugo enakovredno pisanje, se namesto določb iz odstavka 1 uporabi člen 19 Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 z 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 160, 30.6.2000, str. 37.

3. V primeru, da se določbe Uredbe (ES) št. 1348/2000 ne uporabljajo, se uporabi člen 15 Haaške konvencije o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah z dne 15. novembra 1965, če je treba vročiti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje v skladu s to konvencijo.

Oddelek 3

Litispendenza in sorodne pravde

Člen 11

1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med istima strankama, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

2. Če pred sodišči različnih držav članic teče več postopkov za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze med istimi strankami, vendar ne glede istega zahtevka, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

3. Ko se ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek, se sodišče, ki je drugo začelo postopek, izreče za nepristojno v korist prvega sodišča.

V tem primeru lahko stranka, ki je začela postopek pred sodiščem, ki je drugo začelo postopek, začne ta postopek pred sodiščem, ki je prvo začelo postopek.

4. Za namene tega člena se šteje, da je sodišče začelo postopek:

(a) v trenutku, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo na sodišču, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja nasprotni stranki;

ali

(b) če je treba vročiti pisanje še pred vložitvijo na sodišče, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja na sodišče.

Oddelek 4

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja

Člen 12

Določbe te uredbe v nujnih primerih sodiščem države članice ne preprečujejo sprejetja začasnih ukrepov ali ukrepov zavarovanja glede v tej državi nahajajočih se oseb ali premoženja, ki jih predvideva pravo te države članice, tudi v primeru, ko je po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojno sodišče druge države članice.

POGLAVJE III

PRIZNAVANJE IN IZVRŠITEV

Člen 13

1. Za namene te uredbe pomeni „sodna odločba“ vsako odločbo o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, ki jo izda sodišče države članice, vključno s sodno odločbo v zvezi s starševsko odgovornostjo zakoncev, izdano v zakonskem sporu, ne glede na njeno poimenovanje, vključno s sklepom ali odločbo.

2. Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za določitev stroškov postopka po tej uredbi in za izvršitev vsake odločitve v zvezi s takimi stroški.

3. Za namene izvajanja te uredbe se listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane kot javne listine in so izvršljive v eni od držav članic, in poravnave, ki so bile sklenjene pred sodiščem in so izvršljive v državi članici, v kateri so bile sklenjene, priznajo in se razglasijo za izvršljive pod istimi pogoji kot sodne odločbe iz odstavka 1.

Oddelek 1

Priznanje

Člen 14

Priznanje sodne odločbe

1. Sodna odločba, izdana v državi članici, se v drugih državah članicah prizna, ne da bi bilo potrebno za priznanje začeti kakršenkoli poseben postopek.

2. Brez poseganja v odstavek 3 za vpis spremembe osebne stanja v uradne evidence države članice na podlagi sodne odločbe o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, izdane v drugi državi članici, proti kateri po pravu te države ni možno vložiti nadaljnega pravnega sredstva, predvsem ni potrebno začeti kakršnega koli posebnega postopka.

3. Vsaka zainteresirana stranka lahko v skladu s postopkom iz oddelkov 2 in 3 tega poglavja zahteva izdajo odločbe o priznanju oz. nepriznanju sodne odločbe.

4. Kadar je priznanje sodne odločbe pred sodiščem posamezne države članice postavljeno kot predhodno vprašanje, lahko o tem vprašanju odloči to sodišče.

Člen 15

Razlogi za nepriznanje

1. Sodna odločba, ki se nanaša na razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavev zakonske zveze, se ne prizna:

(a) če bi bilo njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

(b) če nasprotni stranki, ki se ni spustila v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, razen če je ugotovljeno, da se nasprotna stranka s sodno odločbo nedvoumno strinja;

(c) če je nezdržljiva s sodno odločbo, izdano v postopku med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

ali

(d) če je nezdržljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

2. Sodna odločba v zvezi s starševsko odgovornostjo zakoncev, izdana v zakonskem sporu v skladu s členom 13, se ne prizna:

(a) če bi bilo njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, z upoštevanjem otrokovih koristi;

(b) če je bila izdana, razen v nujnih primerih, ne da bi bila otroku dana možnost zaslišanja in so bila kršena temeljna načela postopka države članice, v kateri se zahteva priznanje;

(c) če zadevni osebi, ki se ni spustila v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, razen če je ugotovljeno, da se ta oseba s sodno odločbo nedvoumno strinja;

(d) na zahtevo osebe, ki zatrjuje, da sodna odločba posega v njeno starševsko odgovornost, če je bila izdana ne da bi tej osebi dana možnost zaslišanja;

(e) če je nezdržljiva s poznejšo sodno odločbo o starševski odgovornosti, izdano v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

ali

(f) če je nezdržljiva s poznejšo sodno odločbo o starševski odgovornosti, izdani v drugi državi članici ali državi nečlanici, kjer ima otrok običajno prebivališče, pod pogojem, da poznejša sodna odločba izpolnjuje pogoje, potrebne za njeno priznanje v državi članici, kjer se zahteva priznanje.

Člen 16

Sporazumi s tretjimi državami

Sodišče države članice lahko na podlagi sporazuma o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ne prizna sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, kadar je v primerih iz člena 8 pristojnost temeljila le na naveznih okoliščinah, ki jih ne določajo členi od 2 do 7.

Člen 17

Prepoved preverjanja pristojnosti sodišča izvora

Pristojnosti sodišča države članice izvora se ne sme preverjati. Preizkusa javnega reda iz člena 15(1)(a) in (2)(a) ni dovoljeno uporabiti glede pravil o pristojnosti, določenih v členih 2 do 8.

Člen 18

Razlike v zakonodajah

Priznanje sodne odločbe v zvezi z razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti ali razveljavitvijo zakonske zveze se ne sme zavrniti zato, ker zakonodaja države članice, v kateri se tako priznanje zahteva, na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja ne dovoljuje razveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze.

Člen 19**Izključitev preverjanja vsebine sodne odločbe**

Pod nobenimi pogoji tuje sodne odločbe ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

Člen 20**Mirovanje postopka**

1. Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, lahko prekine postopek, če je zoper sodno odločbo vloženo redno pravno sredstvo.

2. Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje sodne odločbe, izdane na Irskem ali v Združenem kraljestvu, lahko prekine postopek, če je izvršitev v državi članici izvora začasno zadržana zaradi odločanja o pravnem sredstvu.

Oddelek 2**Izvršitev****Člen 21****Izvršljive sodne odločbe**

1. Sodna odločba o izvajanju starševske odgovornosti glede otroka obeh strank, izdana v državi članici in ki je izvršljiva v tej državi članici ter je bila vročena, se izvrši v drugi državi članici, ko je na zahtevo katere koli od zainteresiranih strank razglašena za izvršljivo v tej državi.

2. Vendar se v Združenem kraljestvu taka sodna odločba izvrši v Angliji in Walesu, na Škotskem ali na Severnem Irskem po tem, ko je bila na zahtevo ene od zainteresiranih strank registrirana za izvršitev v zadevnem delu Združenega kraljestva.

Člen 22**Krajevno pristojna sodišča**

1. Zahteva za razglasitev izvršljivosti se vloži pri sodišču iz seznama v Prilogi I.

2. Krajevna pristojnost se določi po kraju običajnega prebivališča osebe, proti kateri se zahteva izvršitev ali po običajnem prebivališču katerega koli otroka, na katerega se zahteva nanaša.

Kadar v državi članici, kjer se zahteva izvršitev, ni mogoče najti nobenega od krajev, navedenih v pododstavku 1, se krajevna pristojnost določi po kraju izvršitve.

3. V zvezi s postopkom iz člena 14(3) se krajevna pristojnost določi v skladu z notranjim pravom države članice, v kateri se začne postopek za priznanje oz. nepriznanje sodne odločbe.

Člen 23**Postopek za izvršitev**

1. Za postopek vložitve zahteve se uporablja pravo države članice, v kateri se zahteva izvršitev.

2. Vlagatelj zahteve mora na območju pristojnosti sodišča, pri katerem je bila vložena zahteva, izbrati naslov za vročitve. Če pa pravo države članice, v kateri se zahteva izvršitev, ne predpisuje tovrstnega naslova, imenuje vlagatelj zahteve pooblaščenca za vročitve.

3. Zahtevi se priložijo listine iz členov 32 in 33.

Člen 24**Odločba sodišča**

1. Sodišče, pri katerem se vloži zahteva, odloči takoj. Oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, v tej fazi postopka nima možnosti podajati kakršnih koli izjav glede zahteve.

2. Zahteva se lahko zavrne samo zaradi enega od razlogov iz členov 15, 16 in 17.

3. Pod nobenimi pogoji tuje sodne odločbe ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

Člen 25**Obvestilo o odločbi**

Pristojni uradnik sodišča v skladu s postopkom, predpisanim po pravo države članice, v kateri se zahteva izvršitev, o izdani odločbi nemudoma obvesti vlagatelja zahteve.

Člen 26

Pravno sredstvo proti odločbi o izvršitvi

1. Obe stranki lahko zoper odločbo v zvezi z razglasitvijo izvršljivosti vložita pravno sredstvo.

2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču iz seznama v Prilogi II.

3. Pravno sredstvo se obravnava v kontradiktornem postopku.

4. Če vloži pravno sredstvo vlagatelj zahteve za razglasitev izvršljivosti, se stranko, proti kateri se zahteva izvršitev, pozove, naj se spusti v postopek pred sodiščem, ki odloča o pravnem sredstvu. Če se zadevna oseba ne spusti v postopek, se uporabljajo določbe člena 10.

5. Pravno sredstvo zoper razglasitev izvršljivosti je treba vložiti v enem mesecu po njeni vročitvi. Če stranka, proti kateri se zahteva izvršitev, nima običajnega prebivališča v državi članici, v kateri je bila razglašena izvršljivost, temveč v drugi državi članici, je rok za pravno sredstvo dva meseca in začne teči od dne vročitve njej osebno ali na njenem običajnem prebivališču. Tega roka ni dovoljeno podaljšati na račun oddaljenosti.

Člen 27

Sodišča, pristojna za pravno sredstvo in izpodbijanje odločitev o pravnem sredstvu

Odločitev, izdana v zvezi s pravnim sredstvom, se lahko izpodbija samo v postopku iz Priloge III.

Člen 28

Prekinitev postopka

1. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo v skladu s členoma 26 ali 27, lahko na zahtevo stranke, proti kateri se zahteva izvršitev, prekine postopek, če je bilo vloženo redno pravno sredstvo v državi članici izvora ali če se rok za to pravno sredstvo še ni iztekel; v slednjem primeru sodišče lahko določi rok za vložitev tega pravnega sredstva.

2. Če je bila sodna odločba izdana na Irskem ali v Združenem kraljestvu, se vsako pravno sredstvo, ki je na razpolago v državi članici izvora, za namene odstavka 1 šteje za redno pravno sredstvo.

Člen 29

Delna izvršitev

1. Če je tuja sodna odločba odločila o več zahtevkih, pa izvršljivosti ni mogoče razglasiti glede vseh zahtevkov, sodišče razglasi izvršljivost glede enega ali več izmed teh zahtevkov.

2. Vlagatelj zahteve lahko zahteva, da se razglasitev izvršljivosti omeji na del izreka sodne odločbe.

Člen 30

Brezplačna pravna pomoč

Če je bila vlagatelju zahteve v državi članici izvora odobrena popolna ali delna brezplačna pravna pomoč ali oprostitve stroškov postopka, je ta upravičen v postopkih, predvidenih v členih 22 do 25, do kar najširše brezplačne pravne pomoči ali oprostitve stroškov postopka, ki ju dopušča pravo zaprosene države članice.

Člen 31

Varščina ali depozit

Od stranke, ki v eni od držav članic vloži zahtevo za izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, ni dovoljeno zahtevati nobene oblike varščine ali depozita iz naslednjih razlogov:

- (a) ker ta stranka nima običajnega prebivališča v državi članici, v kateri se zahteva priznanje; ali
- (b) ker je ta stranka bodisi tuj državljan ali, če se zahteva izvršitev v Združenem kraljestvu ali na Irskem, v eni od teh dveh držav nima svojega *domicile*.

Oddelek 3

Člen 35

Skupne določbe**Uradna potrditev ali podobna formalnost**

Člen 32

Za listine iz členov 32, 33 in 34(2) ali za pooblastilo za pravdo se ne zahteva nikakršna uradna potrditev ali podobna formalnost.

Listine

1. Stranka, ki zahteva ali izpodbija priznanje sodne odločbe ali vloži zahtevo za razglasitev izvršljivosti, mora predložiti:

(a) izvod sodne odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njegove verodostojnosti;

POGLAVJE IV

in

SPLOŠNE DOLOČBE

(b) potrdilo iz člena 33.

Člen 36

2. Stranka, ki zahteva priznanje sodne odločbe ali vloži zahtevo za razglasitev izvršljivosti, mora v primeru zamudne sodne odločbe predložiti tudi:

Razmerje do drugih pravnih aktov

(a) izvornik ali overjen prepis listine, ki potrjuje, da je bilo nasprotni stranki vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje;

1. Ob upoštevanju določil členov 38 in 42 ter odstavka 2 tega člena ta uredba med državami članicami nadomesti v trenutku začetka veljave obstoječe konvencije, ki so bile sklenjene med dvema ali več državami članicami ter se nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba.

ali

(b) katerokoli listino, ki dokazuje, da se nasprotna stranka s sodno odločbo nedvoumno strinja.

2. (a) Finska in Švedska imata možnost izjaviti, da se bo Konvencija z dne 6. februarja 1931 med Dansko, Finsko, Islandijo, Norveško in Švedsko, ki vsebuje določbe mednarodnega zasebnega prava o zakonski zvezi, posvojitvi in skrbništvu, skupaj s pripadajočim Sklepnim protokolom v celoti ali delno uporabljala v njihovih medsebojnih odnosih namesto pravil te uredbe. Take izjave se priložijo tej uredbi in se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Navedene države ⁽¹⁾ jih lahko kadarkoli v celoti ali delno prekličejo.

Člen 33

Druge listine

Pristojno sodišče ali organ države članice, v kateri je bila izdana sodna odločba, izda na zahtevo ene od zainteresiranih strank potrdilo na standardnem obrazcu iz Priloge IV (sodne odločbe v zakonskih sporih) ali iz Priloge V (sodne odločbe v zvezi s starševsko odgovornostjo).

(b) Spoštuje se načelo nediskriminacije glede na državljanstvo med državljani Unije.

Člen 34

Pomanjkljivosti v listinah

1. Če listine, navedene v členu 32(1)(b) ali (2) niso predložene, lahko sodišče določi rok za njihovo predložitev, sprejme enakovredne listine ali, če je mnenja, da razpolaga z zadostnimi podatki, stranko oprosti predložitve.

(c) Pravila o pristojnosti v vseh prihodnjih mednarodnih sporazumih, sklenjenih med državami članicami iz pododstavka (a), ki se nanašajo na zadeve, urejene s to uredbo, morajo biti usklajena s pravili, določenimi v tej uredbi.

2. Če to zahteva sodišče, je treba listine predložiti v prevodu. Prevod mora overiti v eni izmed držav članic za to pooblaščen oseba.

(d) Sodne odločbe, izdane v kateri od nordijskih držav, ki so podale izjavo v skladu s pododstavkom (a), s strani sodišča, ki je utemeljilo svojo pristojnost na navezni okoliščini, ki ustreza tistim iz Poglavja II, se priznajo in izvršijo v drugih državah članicah v skladu s pravili iz Poglavja III.

⁽¹⁾ Nobena od teh držav članic ni podala take izjave, ko je bila uredba sprejeta.

3. Države članice pošljejo Komisiji:
- (a) kopijo mednarodnih sporazumov in poenoteni zakonov, ki prenašajo sporazume iz odstavkov 2(a) in (c);
- (b) odpovedi ali spremembe teh mednarodnih sporazumov ali poenoteni zakonov.

Člen 37

Razmerje do določenih večstranskih konvencij

S to uredbo so med državami članicami nadomeščene naslednje konvencije, v kolikor se nanašajo na zadeve, urejene s to uredbo:

- Haaška konvencija z dne 5. oktobra 1961 o pristojnosti in pravu, ki se uporablja, v zvezi z zaščito mladoletnih oseb,
- Luksemburška konvencija z dne 8. septembra 1967 o priznavanju odločb o veljavnosti zakonskih zvez,
- Haaška konvencija z dne 1. junija 1970 o priznavanju razvez in prenehanju življenjskih skupnosti,
- Evropska konvencija z dne 20. maja 1980 o priznavanju in izvršitvi odločb o skrbništvu nad otroki in ponovnem vzpostavljanju skrbništva nad otroki,
- Haaška konvencija z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporabi, priznavanju, izvršitvi in sodelovanju na področju starševske odgovornosti in ukrepov za zaščito otrok, v kolikor prizadeti otrok običajno prebiva v državi članici.

Člen 38

Področje nadaljnega učinkovanja

1. Sporazumi in konvencije iz členov 36(1) in 37 še naprej učinkujejo na pravnih področjih, za katera se ta uredba ne uporablja.
2. Še naprej učinkujejo tudi v zvezi s sodnimi odločbami, ki so bile izdane, in listinami, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane kot javne listine, še pred začetkom veljavnosti te uredbe.

Člen 39

Sporazumi med državami članicami

1. Dve ali več držav članic lahko sklenejo sporazume za dopolnitev določb te uredbe ali za olajšanje njene uporabe.

Države članice pošljejo Komisiji:

- (a) kopijo osnutkov sporazumov;
in
- (b) vse odpovedi teh sporazumov ali njihove spremembe.

2. V nobenem primeru sporazumi ne smejo odstopati od Poglavlja II ali III.

Člen 40

Pogodbe s Svetim sedežem

1. Ta uredba se uporablja brez poseganja v mednarodno pogodbo (konkordat) med Svetim sedežem in Portugalsko, podpisano v Vatikanu dne 7. maja 1940.

2. Vsaka odločba o neveljavnosti zakonske zveze, izdana v skladu s pogodbo iz odstavka 1, se prizna v državah članicah v skladu s pogoji, določenimi v Poglavlju III.

3. Določila iz odstavkov 1 in 2 se uporabljajo tudi za naslednje mednarodne pogodbe (konkordate) s Svetim sedežem:

- (a) Lateransko pogodbo z dne 11. februarja 1929 med Italijo in Svetim sedežem, spremenjena s sporazumom, ki vsebuje Dodatni protokol, podpisanim v Rimu dne 18. februarja 1984;
- (b) Sporazum med Svetim sedežem in Španijo o pravnih zadevah z dne 3. januarja 1979.

4. Za priznanje odločb iz odstavka 2 lahko v Španiji in Italiji veljajo isti postopki in ista preverjanja, kot se uporabljajo za odločbe cerkvenih sodišč, ki so izdane v skladu z mednarodnimi pogodbami iz odstavka 3, sklenjenimi s Svetim sedežem.

5. Države članice pošljejo Komisiji:

- (a) kopijo pogodb iz odstavkov 1 in 3;
- (b) vse odpovedi teh pogodb ali njihove spremembe.

Člen 41

Države članice z dvema ali več pravnimi sistemi

Glede države članice, v kateri se v različnih ozemeljskih enotah uporabljata dva ali več pravnih sistemov ali sklopov pravnih pravil v zvezi z zadevami, ki jih ureja ta uredba:

- (a) se vsako sklicevanje na običajno prebivališče v tej državi članici šteje za sklicevanje na običajno prebivališče v posamezni ozemeljski enoti;

- (b) se vsako sklicevanje na državljanstvo ali — v primeru Združenega kraljestva — na *domicile* šteje za sklicevanje na ozemeljsko enoto, določeno z zakonodajo te države;
- (c) se vsako sklicevanje na upravne organe države članice, ki je prejela vlogo za razvezo ali prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, šteje za sklicevanje na upravne organe ozemeljske enote, ki je prejela tako vlogo;
- (d) se vsako sklicevanje na pravna pravila zaprosene države članice šteje za sklicevanje na pravna pravila ozemeljske enote, v kateri se uveljavlja pristojnost, priznanje ali izvršitev.

POGLAVJE V

PREHODNE DOLOČBE

Člen 42

1. Določbe te uredbe se uporabljajo samo za postopke, listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane kot javne listine, in sodne poravnave, začete, sestavljene oz. sklenjene po začetku veljavnosti te uredbe.

2. Sodne odločbe, izdane po dnevu začetka veljavnosti te uredbe v postopkih, začelih pred tem dnem, se priznajo in izvršijo v skladu z določbami Poglavlja III, če je pristojnost temeljila na pravilih, ki so skladna z določbami Poglavlja II te uredbe ali z določbami konvencije, sklenjene med državo članico izvora in zaproseno državo članico, ki je veljala v trenutku uvedbe postopka.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

V Bruslju, 29. maja 2000

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 43

Presoja

Najkasneje 1. marca 2006 in potem vsakih pet let Komisija predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o uporabi te uredbe, predvsem členov 36, 39 in 40(2). Poročilo se po potrebi priložijo predlogi za prilagoditve te uredbe.

Člen 44

Spremembe seznamov pristojnih sodišč in pravnih sredstev

1. Države članice Komisijo uradno obvestijo o besedilih, ki spreminjajo sezname pristojnih sodišč in pravnih sredstev iz Prilog I do III. Komisija priloge ustrezno prilagodi.

2. Ažuriranje ali tehnične prilagoditve standardnih obrazcev, določenih v Prilogah IV in V, se sprejme v svetovalnem postopku iz člena 45(2).

Člen 45

1. Komisiji pomaga odbor.
2. V primeru sklicevanja na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468 ES.
3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 46

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati 1. marca 2001.

Za Svet

Predsednik

A. COSTA

PRILOGA 1

Zahteve, ki jih predvideva člen 22, se predložijo naslednjim sodiščem:

- v Belgiji „tribunal de première instance“ ali „rechtbank van eerste aanleg“ ali „erstinstanzlichen Gericht“
  - v Nemčiji:
    - v okrožju „Kammergericht“ (Berlin), „Familiengericht Pankow/Weissensee“
    - v okrožjih preostalih „Oberlandesgerichte“, „Familiengericht“, ki se nahaja na sedežu ustreznega „Oberlandersgericht“
  - v Grčiji „Μονομελές Πρωτοδικείο“
  - v Španiji „Juzgado de Primera Instancia“,
  - v Franciji predsedniku „tribunal de grande instance“,
  - na Irskem „High Court“,
  - v Italiji „Corte d’apello“,
  - v Luksemburgu predsedniku „Tribunal d’arrondissement“,
  - na Nizozemskem predsedniku „arrondissementsrechtbank“,
  - v Avstriji „Bezirksgericht“
  - na Portugalskem „Tribunal de Comarca“ ali „Tribunal de Familia“,
  - na Finskem „käräjäoikeus“/„tingsrätt“
  - na Švedskem „Svea hovrätt“,
  - v Združenem kraljestvu:
    - (a) v Angliji in Walesu „High Court of Justice“;
    - (b) na Škotskem „Court of Session“;
    - (c) na Severnem Irskem „High Court of Justice“;
    - (d) na Gibraltarju „Supreme Court“.
-

PRILOGA II

Pravno sredstvo, ki ga predvideva člen 26, se predloži spodaj navedenim sodiščem:

- v Belgiji:
    - (a) oseba, ki zahteva razglasitev izvršljivosti, lahko vloži pravno sredstvo na „cour d’appel“ ali „hof van beroep“;
    - (b) oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, lahko vloži ugovor pri „tribunal de première instance“ ali „rechtbank van eerste aanleg“ ali „erstinstanzliches Gericht“,
  - v Nemčiji „Oberlandesgericht“,
  - v Grčiji „Εφετείο“,
  - v Španiji „Audiencia Provincial“,
  - v Franciji „Cour d’appel“,
  - na Irskem „High Court“,
  - v Italiji „Corte d’appello“,
  - v Luksemburgu „Cour d’appel“,
  - na Nizozemskem:
    - (a) če vloži pravno sredstvo vlagatelj zahteve ali nasprotna stranka, ki se je spustila v postopek: „gerechtshof“;
    - (b) če vloži pravno sredstvo nasprotna stranka, proti kateri je bila izdana zamudna sodba: „arrondissementsrechtbank“;
  - v Avstriji „Bezirksgericht“,
  - na Portugalskem „Tribunal de Relação“,
  - na Finskem „hovioikeus“/„hovrätt“,
  - na Švedskem „Svea hovrätt“
  - v Združenem kraljestvu:
    - (a) v Angliji in Walesu „High Court of Justice“;
    - (b) na Škotskem „Court of Session“;
    - (c) na Severnem Irskem „High Court of Justice“;
    - (d) na Gibraltarju „Court of Appeal“.
-

PRILOGA III

Pravna sredstva, ki jih predvideva člen 27, se lahko vložijo samo:

- v Belgiji, Grčiji, Španiji, Italiji, Luksemburgu in na Nizozemskem s kasacijsko pritožbo,
  - v Nemčiji z „Rechtsbeschwerde“,
  - na Irskem s pravnim sredstvom v zvezi s pravnim vprašanjem na „Supreme Court“,
  - v Avstriji z „Revisionsrekurs“,
  - na Portugalskem z „recurso restrito à matéria de direito“,
  - na Finskem s pravnim sredstvom na „korkein oikeus“/„högsta domstolen“,
  - na Švedskem s pravnim sredstvom na „Högsta domstolen“,
  - v Združenem kraljestvu eno samo pravno sredstvo, ki je omejeno na pravna vprašanja.
-

PRILOGA IV

Potrdilo iz člena 33 glede sodnih odločb v zakonskih sporih

1. Država izvora .....
2. Sodišče ali organ, ki izdaja potrdilo
  - 2.1 Ime .....
  - 2.2 Naslov .....
  - 2.3 Tel./faks/e-pošta .....
3. Zakonska zveza
  - 3.1 Žena
    - 3.1.1 Polno ime .....
    - 3.1.2 Država in kraj rojstva .....
    - 3.1.3 Datum rojstva .....
  - 3.2 Mož
    - 3.2.1 Polno ime .....
    - 3.2.2 Država in kraj rojstva .....
    - 3.2.3 Datum rojstva .....
  - 3.3 Država, kraj (kjer je na voljo) in datum sklenitve zakonske zveze
    - 3.3.1 Država sklenitve zakonske zveze .....
    - 3.3.2 Kraj sklenitve zakonske zveze (kjer je na voljo) .....
    - 3.3.3 Datum sklenitve zakonske zveze .....
4. Sodišče, ki je izdalo sodno odločbo
  - 4.1 Ime sodišča .....
  - 4.2 Kraj sodišča .....
5. Sodna odločba
  - 5.1 Datum .....

5.2 Opravilna številka .....

5.3 Vrsta sodbe

5.3.1 Razveza

5.3.2 Razveljavitev zakonske zveze

5.3.3 Prenehanje življenjske skupnosti

5.4 Ali je bila izdana zamudna sodba?

5.4.1 Ne

5.4.2 Da ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Priložiti je treba listine iz člena 32(2).

6. Imena strank, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč .....

7. Ali je proti sodni odločbi možno nadaljnje pravno sredstvo po zakonodaji države članice izvora?

7.1 Ne

7.2 Da

8. Datum pravnomočnosti v državi članici, kjer je bila sodna odločba izdana

8.1 Razveza ... ..

8.2 Prenehanje življenjske skupnosti .....

V ....., dne .....

Podpis in/ali žig

_____

PRILOGA V

Potrdilo iz člena 33 glede sodnih odločb v zvezi s starševsko odgovornostjo

1. Država izvora .....
2. Sodišče ali organ, ki izdaja potrdilo
  - 2.1 Ime .....
  - 2.2 Naslov .....
  - 2.3 Tel./faks/e- pošta .....
3. Starši
  - 3.1 Mati
    - 3.1.1 Polno ime .....
    - 3.2.2 Datum in kraj rojstva .....
  - 3.2 Oče
    - 3.2.1 Polno ime .....
    - 3.2.2 Datum in kraj rojstva .....
4. Sodišče, ki je izdalo sodno odločbo
  - 4.1 Ime sodišča .....
  - 4.2 Kraj sodišča .....
5. Sodna odločba
  - 5.1 Datum .....
  - 5.2 Opravilna številka .....
  - 5.3 Ali je bila izdana zamudna sodba?
    - 5.3.1 Ne
    - 5.3.2 Da ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Priložene morajo biti listine iz člena 32(2).

6. Otroci, ki jih zajema sodba ⁽¹⁾
- 6.1 Polno ime in datum rojstva .....
- 6.2 Polno ime in datum rojstva .....
- 6.3 Polno ime in datum rojstva .....
- 6.4 Polno ime in datum rojstva .....
7. Imena strank, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč .....
8. Potrjevanje izvršljivosti in vročitve
- 8.1 Ali je sodba izvršljiva v skladu z zakonodajo države članice izvora?
- 8.1.1 Da
- 8.1.2 Ne
- 8.2 Ali je bila sodba vročena stranki, proti kateri se zahteva izvršitev?
- 8.2.1 Da
- 8.2.1.1 Polno ime stranke .....
- 8.2.1.2 Datum vročitve .....
- 8.2.2 Ne
- V ....., dne .....
- Podpis in/ali žig
- _____

⁽¹⁾ Če zajema več kot štiri otroke, uporabite še en obrazec.